

ГЕЙ, ВИЛАЗЬ-НО!

Тайфун скінчився, і небо знову затопила блакить. Проте село на околиці міста спіткало лихо: сільську капличку під горою зруйнував оповзень.

Про це селяни дізналися вранці, коли прийшли до каплиці. І стривожено загомоніли:

- Відколи ж вона тут стояла?
- Хто зна! Певно, споконвіку.
- Треба б її відновити.
- Який жах! Доценту зруйнувало.
- Ніби вона була тут...
- Та ні, трохи далі!

Раптом один селянин вигукнув:

- Погляньте, якась яма?

Всі з'юрмилися навколо отвору в землі з метр завширшки, зазираючи до ями. Але нічого не побачили, бо всередині було темно.

- Певно, нора лисиці-чарівниці,— мовив хтось.

— Гей, вилазь-но! — загукав у яму якийсь молодик. Але звідти не почулося навіть луни. Тоді він узяв камінця і хотів кинути його до ями.

— Краще не треба, бо не минути лиха! — зупиняли його старі. Проте юнак кинув камінця в яму. Але й цього разу ні звуку.

Селяни нарубали кілків, повбивали їх довкола ями і зв'язали мотузкою: вишла ніби огорожа. А тоді неквапом рушили до села.

- Що ж воно за диво таке?

- А де ж нову каплицю ставити? Невже на ямі!

Ціліснійкий день теревенили, та так ні до чого певного й не дійшли. А наступного ранку машиною примчали репортери, до яких докотилася чутка про яму. Не забарилися і вчені. А щойно прибули, то попростували до ями з виглядом, ніби для них таємниць не існує. Зібралися цікаві, з'явилися і стали витріщатися на яму якісь ділки. Найближчий поліцейний відділок поставив вартових, щоб, крий боже, хтось не впав у неї.

Якийсь репортер прив'язав до довгої мотузки важок й опустив у яму. Мотузка зникала в ній, поки й скінчилася. Та коли потягли угору, мотузка не піддалася. Репортерів кинулися допомагати кілька чоловіків, та марно: мотузка розірвалася біля краю ями. А репортер, що вже обв'язався канатом і тримав напоготові фотоапарат, бачачи таке, мовчки став відв'язуватись.

Вчені зателефонували до інституту, щоб прислали потужний гучномовець, може, звуком визначать глибину. Та як не старалися, відлуння не було. Дослідники трохи збентежились, та відступити не могли, ще б пак, усі на них дивилися. Тож встановили гучномовця над самісінькою ямою, дали найбільшу гучність. Різної звуку довго розлягалися на кілометри довкола, але яма наче поглинала їх.

Тож здалися і вчені. Вимкнули гучномовця, ніби так і мало бути, й заявили:

- Яму треба засипати!

Атож, простіше знищити те, чого не розумієш.

Хотіли вже розходитись і цікаві, міркуючи, як ці мудрагелі засипатимуть яму.

Та один із ділків раптом проштовхнувся наперед і попросив:

- Віддайте цю яму мені. Я сам її засиплю.

На що сільський староста відказав:

— Хоч самотужки засипати яму нам і важкувато, проте й віддати не виходить. Адже тут має стояти наша каплиця.

— За каплицю не турбуйтеся: я вам збудую нову, ще кращу. А на додачу й залу для зібрань.

Староста ще не відповів, як селяни загукали:

— Та невже?! Але щоб ближче до села!

— Нехай забирає цю яму!

Тепер і староста не заперечував.

Покупець дотримав обіцянки. Невеличку, з залою для зібрань, каплицю він збудував. І біля самого села.

На час, коли надійшло свято врожаю, на будиночку біля ями, що його звала новостворена компанія по засипанню ями, вже красувалася вивіска з відповідною назвою.

Спільники комерсанта розгорнули в місті бурхливу діяльність, пропонуючи бажаним яму якої завгодно глибини. Адже вчені казали, що яма не менше п'яти тисяч метрів глибиною. А для радіоактивних відходів кращої годі й шукати.

Власті дали дозвіл, і фірми, що мали атомні електростанції, наввипередки стали укладати угоди. Мешканці села занепокоїлися, та їх заспокоїли, мовляв, для землі на найближчі кілька тисячоліть небезпеки ніякої, та й частину прибутків вони матимуть. А крім усього з міста до села негайно проклали чудове шосе. Тим шосе самоскиди привозили свинцеві контейнери, водії піднімали ляду, що закривала яму, і скидали униз радіоактивні відходи.

З Міністерства закордонних справ і Управління збройних сил самозахисту привозили в сейфах непотрібні секретні папери і теж кидали до ями. Урядовці, що наглядали за цим, теревенили собі про гольф, а їхні підлеглі вкидали один по одному папери й розводилися про патінко¹.

Чи то яма була глибшою, ніж сподівалися, чи то внизу вона ширшала, але несхоже було, щоб яма колись заповнилася. А тим часом компанія по засипанню ями процвітала.

Вчені привозили рештки тварин, на яких робили досліди по вивченню інфекційних хвороб. Поліція й собі додавала трупи бездомних волоцюг. Виник задум відвести до ями стічні води: адже це куди зручніше й безпечніше, ніж зливати їх у море.

Яма запалила і мешканців міста: вони більше цікавилися роботою і перестали відкладати на чорний день. Всі прагнули на підприємство чи в торгіву фірму, а сміттярем вже ніхто бути не бажав. Та всі сподівалися, що й ця проблема, завдяки ямі, потроху вирішиться.

Дівчата, збираючись заміж, викидали в яму старі щоденники. Дехто вкидав до ями фотокартки колишніх коханих, перш ніж завести нових. Поліція знищувала в ямі фальшиві гроші, відібрані у злочинців. А злочинці й собі полегшено зітхали, коли позбувалися тут речових доказів.

Яма поглинала все, що б і хто в неї не кидав. Місто скидало в яму всі покидьки, аж помітно почистішали морська вода й повітря.

Навколо ями виростили нові будівлі.

Якогось дня один робітник зварював нагорі арматуру в будинку, що саме зводився. Потім присів перепочити. Аж раптом у нього над головою почулося:

— Гей, вилазь-но!

Він поглянув угору, але там розпросторилося тільки безкрає небо.

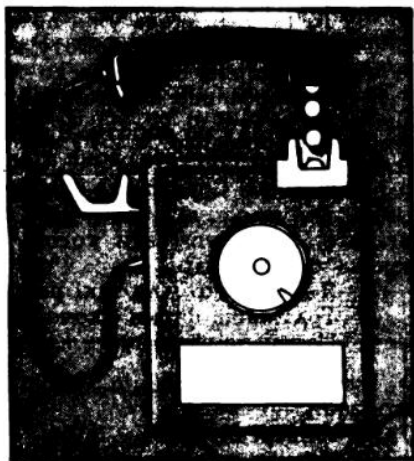
«Певно, вчулося!» — подумав будівельник і знову опустив голову.

А звідти, звідки чувся голос, впав мало не на нього камінчик.

Але той не звернув на це уваги, милуючись містом, що день у день гарнішало.

¹ Патінко — гра, яка полягає в тому, що у гральний автомат кидають металеву кульку, потім сіпають за важіль, намагаючись виграти якнайбільше кульок. (Прим. перекладача)

СТРАХУВАННЯ ДОБРОГО НАСТРОЮ

Ранок. Пан Н. щойно прокинувся. Якийсь час сидів, понурений та на-суплений, мовби щось згадуючи. А тоді полегшено стрепенувся: таки згадав!

Підтягнув до себе телефон і набрав номер. З трубки почувся чемний при-емний голос:

— Доброго ранку. Універсальна страхова компанія до ваших послуг! Найперше, ваш номер страхового поліса. А тоді викладайте свою справу.

Пан Н. проказав номер свого страхового поліса, а тоді буркотливо поскаржив-ся:

— Минулого вечора я ніяк не міг заснути. А коли поміркував, збагнув у чім річ: під моїми вікнами весь час нявчав безпритульний кіт. Куди це годиться!

— Ви маєте рацію. А ми уявляємо, як це неприємно. Дозвольте щиро поспівчувати вам.

— То що ж ви на це?

— Якщо ви скажете, де зараз цей кіт, ми негайно відрядимо людину виловити його. Більше кіт вам не дошкулятиме!

— Звідки ж мені знати, де він дівся! Та якщо ви й зловите його, це мало зарадить, бо неприємне враження все одно лишилося!

— Тоді дозвольте згладити неприємне враження належною сумою. Споді-ваємось, тоді ви нам вибачите!

— Гаразд, вибачаю.

— Спасибі! Гроші негайно покладемо на ваш поточний рахунок у банку. За п'ять хвилин можете впевнитись по телефону.

— Навіщо, я вам цілком довіряю. Досі жодних непорозумінь не траплялося.

— Дякуємо за довіру! Гасло нашої фірми — швидкість, точність і послужли-вість. Якщо у вашому житті щось не так, просимо негайно повідомити...

— Атож!

Втішений пан Н. поклав трубку. Приготував нехитрий, легкий сніданок і сів їсти. Несамохіть глянув на настінний календар і замимрив:

— Послугами універсальної страхової компанії я користуюся вже два місяці. А я ще вагався, коли її агент переконував вдатися до неї. Таки добре, що зважився! Бо відразу все владналося як слід. Тепер уже неприємності не дошкуляють до наступного дня. Ба навіть п'яти хвилин терпіти не доводиться.

Пан Н. усипав до кави цукру й почав розмішувати його, коли обличчя знову спохмурніло. Бо помітив, що візерунок на порцеляновій цукерниці хоч і не дуже, але облупився.

Пан Н. потягнувся до телефону.

— Універсальна страхова компанія до ваших... — відповів той самий ввічливий голос.

Пан Н. назвав номер свого страхового поліса й повів:

— Я з приводу цукерниці, придбаної півроку тому...

— Прошу! Фірма не відмовляє, навіть коли причина скарги виникла раніше, ніж клієнт вдався до наших послуг. То в чому справа?

— З цукерниці облуплюється візерунок, а це нікуди не годиться! Вироб-ництво й продаж неякісних речей суперечать професійній етиці! Це ганьба!

— Цілком слушно! Та якщо вкажете нам, коли й де ви її придбали, наша фірма заявить відповідній фірмі рішучий протест.

— Та це ж було півроку тому! Я вже й не пам'ятаю...

— Тоді дозвольте сплатити вам відповідну суму. Сподіваємось, ви нас пробачите.

— Та гаразд, якось уже потерплю...

Пан Н. вирушив на роботу в доброму настрої.

Але по дорозі заскочив до телефону-автомата.

— Універсальна страхова компанія...

— Я оце їду на роботу. В трамваї навпроти мене сиділа вродлива жінка. Та як я їй не підморгував, вона хоч би що.

— Невже?! Страшенно прикро! Але якщо ви вкажете нам ім'я і адресу цієї жінки, фірма охоче візьме на себе посередницькі послуги. Хоч дозволю собі нагадати, що змушувати когось до кохання наша фірма не правомочна. Це зазначалося в угоді...

— Я пам'ятаю. Але такі речі нервують мене!

— Тоді наша фірма охоче компенсує моральний збиток. Що ви на це?

— Нехай по-вашому!

Вже після роботи, по дорозі додому, пан Н. знову заскочив до телефону-автомата.

— Універсальна...

— Коли я вже йшов додому, мене перестрів керівник і насварився. Ніби в мене низька продуктивність праці. Я і сам не вважаю себе аж таким вже блискучим працівником. Проте коли шеф картає, це псує настрої.

— Воно й зрозуміло. Тож пропонуємо вам, щоб утішились, певну страхову суму. Дозвольте порадити зазирнути в якийсь бар і трохи на ці гроші поліпшити настрої.

— Умгу. Так і зроблю!

Проте пан Н. і не думав заходити до бару. Бо не звик розтринькувати на питво та жінок гроші, що потроху осідали на його рахунок.

Удома він знову взявся до телефону: надійнішого й відданішого співрозмовника він не мав. Може, тому, що був одинаком. Але, певно, так само було б, якби мешкав і не сам.

На тротуар хтось кинув недопалка, на табличку у крамниці вкралася граматична помилка. Пан Н. поскаржився, що ці два прикри випадки зіпсували йому настрої. На тому кінці дроту висловили співчуття і сповістили про сплату належних грошових сум.

За вечерею пан Н. переглядав газету. Тоді набурмосився, трохи повагався, що робити. Але це могло відбитися на травленні, тож подався до телефону:

— А ви вже бачили вечірню газету?

— Так, а що трапилось? Вам щось у ній не сподобалось?

— Авжеж! Моя улюблена бейсбольна команда програла!

— Щиро вам співчуваємо. Будемо сподіватись, що наступного разу вона неодмінно виграє. А сьогодні вже...

— А ще ця міська хроніка! Сьогодні, здається, аж два нещасливих випадки на транспорті.

— Схоже, що так!

— Це тому, що уряд не вживає рішучих заходів. Чому не розповсюдити запобіжні засоби? Не годиться, щоб через слабку економіку страждав народ!

— Абсолютно слушно! Ми повністю розділяємо ваше обурення.

— У мене зіпсувався настрої!

— негайно на ваш рахунок переказуємо належну суму. І заспокойтеся, будь ласка!

— Гаразд!

З чудовим настроєм пан Н. знов узявся до вечері. Якби не страхування, він нервував би цілий вечір, це відбулося б на його травленні і, чого доброго, вкоротило б віку. Чудова штука — страхування!

Потім пан Н. дивився телевизор і ще двічі бігав до телефону. Перший раз — поскаржитись, що в драмі надто часто помирають, а другий — поскаржитись, що чомусь нікого не вбивають.

Перед сном пан Н. подзвонив востаннє:

— Я вже зібрався спати, коли мені сьйнуло, що я не такий молодий, як кілька років тому.

— Ми, безумовно, співчуваємо вам, шановний пане! Старість — це завжди чи не найбільша прикрість для людини!

— І ніякої ради! Проте щоразу, як я згадую про це, мені стає сумно.

— Цьому вкрай важко знайти належний грошовий вираз. Та, може, ви вдовольнитесь звичайною сумою?

— Нехай уже так!

Пан Н. хотів повісити трубку, та співрозмовник додав:

— Вибачте, що зважуюся вас потурбувати, але, може, є ще щось, що завдає вам прикростей? Наша фірма приймає будь-які скарги щодо чого завгодно...

— Он як... Ага, згадав! Універсальна страхова компанія працює бездоганно. Але чому ви раніше не прислали свого агента? От на це я і хочу поскаржитись...

Так минув цей день пана Н. Потім наступний. І позанаступний...

І от настав кінець місяця. Пан Н. удався до банку і з задоволенням дізнався про кругленьку суму на його рахунок. Тоді зняв усі гроші, доклав іще з власних і сплатив внесок. Тепер у його житті було щось варте того, аби витратити гроші...

Годі й казати, що то був внесок за страхування в універсальній страховій компанії.

І ЩО ВОНО ЗА ЧАС!

— Передаємо останні новини. Міжнародні події. Напруженого становища на жодному з кордонів між країнами не спостерігається. Внутрішні події. На вчорашній день кількість правопорушень в нашій країні дорівнювала нулю... — лунав голос.

На екрані великого телевізора, на стіні — чудовий краєвид з горами та морем. Чоловік перед екраном пробурмотів:

— Не те, зовсім не те!

В кімнаті приємна прохолода. Повіває чисте, свіже, запашне повітря. В сусідній кімнаті прибирає робот.

Програма змінилася. Екраном попливли фантастичні кольорові візерунки, полилася приємна музика. Чоловік подивився трохи, тоді клацнув перемикачем і став натискати кнопки з цифрами — екран міг працювати і як відеотелефон. Сигнал виклику урвався, на екрані постав приятель. Чоловік запитав:

— То якісь зміни є?

— Які там зміни, хіба не бачиш?

І приятель розмовляв лежачи. Він палив цигарку, а робот тим часом робив йому масаж.

— А ти ніби ще пострункшав.

— Ще б пак! Та й ти не погладшав!

Друзі втішено засміялися.

— Ніде нічого не трапляється. Воно, взагалі, непогано...

— Твоя правда, просто чудово!

Сьогодні — не новорічне свято. Ба навіть не вихідний! Найзвичайнісінький собі день. Чоловік не витримав:

— Спокій та спокій, а час спливає! Аби якась подія, хоч маленька, хоч одна!

— Може, ще й значна?

— Ще краще!

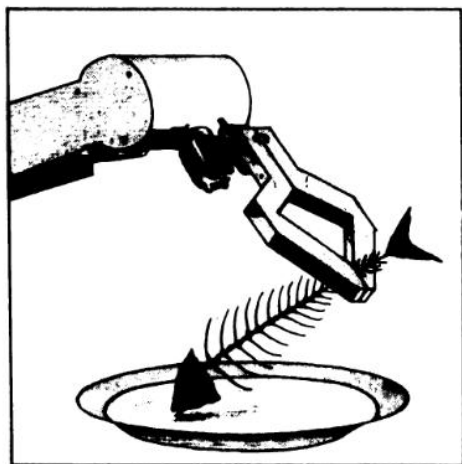
— Знаєш, як це зветься?

— Небезпечні думки! Але ж не ти один так гадаєш. Правда, ніхто не пробує сам поїхати кудись і щось вкоїти. Тож чекай, скільки заманеться, нічого не дочекаєшся! Такі думки можна навіть не вважати небезпечними. Це ти просто відчуваєш, що запізно народився. Невже сам не розумієш?

— Та розумію я все! Вже й побалакати не можна!

— А все ж наш час... Колись таке нікому й не снилося!

— Ет, якщо заведеш про давнину, то кінця тим розмовам не буде. Марне базікання! Ну, бувай здоровий!

— Цього можна й не казати, все одно ніхто не хворіє! Хоч-не-хоч, будеш здоровим і житимеш довго.

— Та це тільки приповідка. Бувай!..

Чоловік вимкнув телефон, і постать його приятеля на екрані зникла. До кімнати увійшов робот і запитав:

— Вам нудно, пане? Може, заграти на піаніно? Чи почитати книжку?

— Та ні, дай спокій!

— Може, волієте якусь гру? Або проїхатися електромобілем по околицях?..

То був бездоганний універсальний робот. Грав і програвав коли слід. Коли вів машину, аварії можна не боятися. Вірні роботи ніколи не завдавали шкоди людині. І вночі робот не спав, охороняв дім від злодіїв. А втім, які там злодії.

У двері подзвонили, і робот пішов відчиняти. А чоловік собі лежав. Прийшов робот-розсильний.

— Ось вам продукти на тиждень!

— Дякую.

Грошей платити не треба. Робот узяв продукти, відокремив частку, щоб приготувати їжу, а решту сховав у холодильник і замкнув на ключ. Чоловік аж скрикнув, побачивши таке:

— Послухай!..

Такий уже настав час... Кожен у світі мав затишне житло, універсального робота. Фізичної праці ніхто не знав.

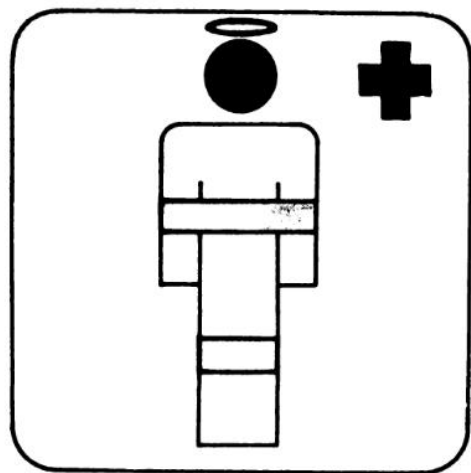
Так що гріх нарікати. А от з їжею гірше. Комп'ютер несхибно розподіляє на всіх порівну. І одержаного ледь вистачало, щоб не вмерти з голоду...

Робот відказав:

— Я от не розумію, що таке порожній шлунок. Тому співчуття від мене не ждять!

«Паскудство! Хоч би поцупити щось їстівне!» — Та далі думок справа не йшла, бо бракувало сили. Хтозна, чи пройшов би самотужки хоч півсотню метрів. Краще вже лежати...

Тому й не було злочинців. А зухвальця, що розв'язав би війну,— і поготів.

ТАЄМНИЧИЙ ЮНАК

Міський красвид. Купчаться один до одного будинки, а де їх немає, без упину снують машини. Тож дітям, які тут живуть, ніде навіть погратися. Їм

тільки й лишається, що сидіти біля телевізорів, кожне в тісній кімнатці, куди чи й заглядає сонце.

І от у такому місці з'явився юнак. Скромно вдягнений, чемний, пристойний. Зазирнув з вулиці у вікно й спитав хлопчика:

— Хіба вам ніде гратися?

— Та ніде. Ми ніколи ні в квача, ні в піжмурки не грали, ні через скакалку не стрибали!

— Шкода. Непогано було б для вас розбити тут садок.

— Наші батьки теж так гадають. Навіть ходили до міської управи, та ба! Земля дорога, а звідки ж грошей узяти!

— Ну що ж, тоді візьмуся я!

— Та невже? Ото всі зрадіють! А я гадав, що таке тільки в казках по телевизору трапляється.

— Сам побачиш!

Юнак не підманув. Добув десь грошей, придбав ділянку, обсадив її деревами. Поробив гойдалки, пісочниці, і то такі, щоб діткам було безпечно. Тоді сказав малякам, що збіглися звідусіль:

— Тепер це ваше! Можете гратися, скільки душа забажає.

— Оце здорово!..

Дітлахи радісно кричали, стрибали та гасали на сонечку. Не могли надякуватися і їхні батьки:

— Ото добру справу ви зробили! То скажіть хоч, як вас звати. Ми назвемо садок вашим іменем, щоб пам'ятати довіку.

Проте юнак був немарнославним, він лише скромно відповів:

— Ет, неістотно, як мене звати. Я зробив те, що зробив би будь-хто. Досить і того, що ви задоволені, а пам'ятати мене нема чого!

Хтось хотів сфотографувати юнака, але той непомітно зник. Навіть казали, що то чарівник, який прийшов зробити добро.

А згодом цей же юнак з'явився в оселі дідуся, який жив самотою, без рідні.

Дідусь увесь вік працював. Молодим заощадив децицію грошей, та інфляція все знецінила. Тепер надголодь доживав віку і не знав навіть, чи матиме завтра шматок хліба.

— Все життя я мріяв про подорож. Та ба, марні мрії! — зітхав старий.

І саме тоді з'явився юнак:

— Добридень! Ось вам квитки, подорожуйте. І квитанції, що місця в готелях замовлено й оплачено. А це гроші на витрати. Бажаю приємної подорожі!

— Годі тобі кепкувати! Хіба ж незнайомій людині таке дарують?

— Як хочете, але замовлення вже не скасуєш. Самі поміркуюте: весь вік ви чесно працювали, то невже не заслужили такої дрібниці!

Старий розчулювся мало не до сліз:

— Коли так, то я справді скористаюся з твоєї доброти. Ні, мабуть, це сон! Тепер я хоч помру спокійно, не жалкуватиму, що чогось не встиг. Та ти ж справжній чародій, хлопче!

— Годі вам! Я звичайнісінька людина. І зробив тільки те, що мав зробити. Тож приємної подорожі!

І перш ніж старий знову почав дякувати, юнак нишком вислизнув за двері.

Потім юнак з'являвся то тут, то там. Приносив гроші в оселі, де хтось загинув від нещасливого випадку. Бо коли винуватця не могли знайти, щоб притягти до суду, родина потерпілого опинялася в неабиякій скруті.

Якось він навіть відкупив у іноземця мистецький твір, що його той намірявся вивезти за океан, повернув до музею і так само непомітно зник. А то дав грошей на відбудову стародавньої споруди, яка от-от мала розвалитися. Вділяв тихцем грошей на дитячі садки та притулки для бідних, що їх мали зачиняти через нестачу коштів. І таких прикладів назбирувалося чимало.

Люди, яких провідував юнак, щиро дякували йому й гадали, з якої ж він родини. Певно, багатійський синок. А то й...

Та ніхто нічого до пуття не знав, хоч усі згоджувалися, що то добра людина. Ще б пак, не розтринькує гроші на власні примхи, а роздає людям. Тільки б тих грошей надовго вистачило.

Проте скільки ж їх може бути, тих грошей? Прийшов кінець і юнаковій доброчинності. Перший, хто помітив це, був його керівник, начальник податково-го управління. Він викликав юнака до себе й суворо запитав:

— Слухай-но, хлопче! Я мав тебе за чесну людину, тому й довірив тобі державні гроші. А ти мене підвів. Від твоєї розтррати я мало не зомлів. Як це сталося? На що ти пустив гроші?

Одним словом...

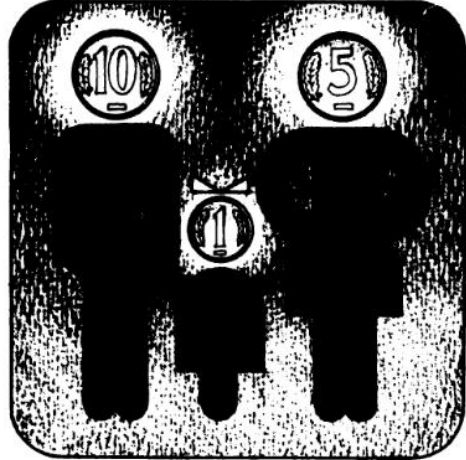
І юнак чесно про все розповів. Начальник страшенно обурився, він загорлав: — Негіднику! Люди сплачують податки, бо вірять уряду! То як же можна витрачати державні гроші на якісь дурні забаганки!..

— Хіба я вчинив кепсько?

— А то ні? Ти просто з глузду з'їхав!

— То виходить, що я божевільний, а уряд і державні службовці сповна розуму?

Та начальник управління і не думав потурати юнакові. Треба було якось зам'яти цей скандальний випадок, бо урядовці не люблять вдаватися до суду. Тож, хоч-не-хоч, довелося оголосити юнака душевнохворим і відправити до божевільні.

ЕРА ГОТІВКИ

Ранок. Як завжди закукуриків електричний півень, і я розплющила очі. З вітальні чувся незнайомий голос. Я зазирнула крізь нещільно зачинені

двері до вітальні: навпроти татка сидів якийсь молодик. Я нашорошила вуха.

— То як? Бажаєте відкрити і в нашому банку рахунок для хабарів?

Із слів гостя я зрозуміла, що то агент якогось банку. Татусь заперечливо похитав головою:

— Але ж я вже маю такий рахунок у банку, через який проваджу свої комерційні справи.

Та банківський службовець наполягав:

— Воно то так, проте наслідуюся зауважити, що такому фахівцеві з космічної торгівлі, як шановний пан, не завадив би ще один рахунок. Вам, певно, відомо, чим вигідні послуги нашого закладу: ми виконуємо всі операції якнайшвидше. Лише зателефонуєте, і гроші опиняться на вашому рахунку! Та й ми відразу інформуємо своїх клієнтів про надходження. І «Хабарний вісник» щодня розсилаємо!

— Його й інші банки надсилають! — незворушно хитнув головою татко.

— Та що там говорити! Ось погляньте, якщо ви тільки відкриєте рахунок... — На столику між татком і гостем затуркотіла портативна обчислювальна машинка. — Щось подібне...

— Ну-ну, подивимся, що з того вийде, — татусів голос пожвавішав. Я відразу зрозуміла, що тепер розмова затягнеться. А сьогодні ж татко обіцяв повести мене в космоботанічний сад, та, певно, сподівання марні.

Я перевдяглася й вийшла до вітальні.

— Доброго ранку, тату! Здрастуйте, шановний пане!

І відразу перейшла до справи:

— Татусю, у тебе сьогодні вихідний. То, може, сходимо до космоботанічного саду?

— Хіба не бачиш, що я зайнятий? Нехай іншим разом...

Я так і гадала, тому зарюмсала:

— Он як, не хочеш! Ти ж обіцяв...

І заревла голосніше. Татусь сягнув до кишені й простягнув мені золоту монету. Я ще плакала, але сльози капали лише з одного ока. Татко дістав другу монету. Я перестала рюмсати й посміхнулася:

— Гаразд, але наступного разу неодмінно!

Під туркотіння обчислювальної машинки я подалася до їдальні. Втішена двома монетками, я необачно грюкнула стільцем біля столу і аж злякано зойкнула. Бо якщо почує мама, то надає ляпанців. А щоб заслужити прощання, треба віддати монету. Тож треба трохи стриманіше виявляти свою радість.

Поснідавши, я вирішила йти до школи, бо ж до космоботанічного саду татко мене все одно не поведе.

Та відразу за ворітьми я побачила, що мені не пощастило: там уже чекав малий здирник.

— Гей ти, недолуга! — гукнув він.

Я не вважаю себе за недолугу, але куди дінешся, якщо малий здирник так вітається. Хоч іноді, гадаю, непогано б йому вітатись якимось по-іншому. Часу в мене обмаль, тож якщо торгуватися, спізнююся до школи. А за спізнення треба віддати вчителю дві срібні монети. Тому мовила до малого здирника:

— Задача є?

— Авжеж!

Ще б пак! Хто бачив, щоб у малого здирника та не було задачі! Як завжди, мої слова означали згоду. Я простягла йому золоту монету й отримала дев'ять срібняків задачі. Здирник вдоволено всміхнувся:

- От і гаразд!
- Ти б кинув це діло! Вигадай щось краще.
- Незле б, та я дурний!

А й справді, розумні діти здирством не займаються. Якщо брати забагато, тебе боятимуться і обминатимуть, тоді взагалі нічого не одержиш. А якщо нажаліється хтось, то й відберуть назбиране.

В аеробусі, що йшов до школи, було людно, проте я спритно прослизнула в нього, ще й всілася. На наступній зупинці увійшла старенька й зупинилася біля мене:

— Дитинко, чи не поступишся мені місцем? — І простягла срібну монетку. Я вдала, ніби нічого не чую. Такса є такса! Старенька неохоче витягла ще одну, я підвелася і привітно всміхнулась:

— Сідайте, прошу вас! Сідайте!

До школи я встигла вчасно. Першим уроком була історія.

— Почнемо, діти! З давнини засоби підтримки суспільної діяльності час від часу змінювалися. Для цього використовували релігію, владу, політичні доктрини, науку й таке інше. Але найкращий із засобів — гроші! Якщо порівняти суспільство з машиною, то гроші ніби мастило, якщо з організацією — то ніби кров. Хто там куняє? Навіть якщо тобі зрозуміло, все одно на уроці слід слухати уважно!

Вчитель лише зауважив хлопцеві на останній парті. А наступного разу, певно, оштрафує його. Вчитель повів далі:

— Безумовно, закони існують і тепер. Але, як відомо, хоч зараз і є в'язниці, та ніхто в них не сидить, хоч і є шибениці, проте нікого не страчують. У давнину люди прагнули вирішувати справи на основі законів. Та це все одно, що пускати машину без мастила.

Вчитель перевів дух.

— Ви, певно, знаєте, що поліція не нехтує дрібними злочинцями. Звичайно, якщо поліцейський отримає хабаря, він може й відпустити його. Та якщо він так чинитиме постійно, то не досягне успіхів у роботі, не матиме підвищення й не займе становища, де хабарі більші. Так і прокурор. Перш ніж узяти хабаря від захисника він має зважити, як це відіб'ється на його майбутньому. Серед прокурорів трапляються і такі, що задля скорішого підвищення самі дають хабаря адвокатам, аби процент злочинності зріс. А для підсудного це значить, що адвокату треба дати більше. Одним словом, у наш час злочини зовсім неvigідні.

Мені було нецікаво слухати такі дурниці. Проте знала, що коли ловити гав, вчитель може стягти штраф.

— Але щоб кожен зрозумів, що порушувати закони неvigідно, потрібен час. Найскладніше було подолати розуміння хабаря як правопорушення. До речі, для ведення справи потрібні ще двоє людей. Хто вони? — Вчитель звертався до мене.

— Один — суддя. Вислухавши прокурора й адвоката, він визначає розмір штрафу.

— Вірно. Неспроможного сплатити штраф чекає каторга, ба навіть смертна кара. Та в економічно розвиненому суспільстві таких дурнів нема, тож ці поняття існують тільки на папері. Гаразд, а хто ж другий?

Я не могла відповісти. Я збиралася сьогодні в космоботанічний сад, тому й не довчила уроків.

Хлопець, що сидів попереду, покрутив рукою у себе за спиною, мовляв, можу підказати. Якби я кашлянула, він написав би пальцем у повітрі відповідь. Але останнім часом він надто дорого брав за підказку, тож я відхилила його пропозицію.

— Не знаю, — відповіла я вчителю. Тепер сплачує вчителю штраф. Справді, неvigідно погано вчити уроки.

— Що ж, кепсько. Це — свідок. У ролі свідка можна добряче заробити, але за умови, що добре знаєш справу. Бо за лжесвідчення стягується чималий штраф, та й судові витрати, тож це збитково. Кожен має пильнуватись, розраховувати, перш ніж прийняти рішення. Це вкрай важливо!

Потім була математика, мій улюблений предмет, тому я одержала платню за підказку від учнів поруч і ззаду. От і відшкодувалися гроші за штраф на історії.

Після уроків я побігла в учительську.

— Пане вчителю, ось гроші...

Вчитель поклав гроші в кишеню. Потім дістав перевірену контрольну й показав мені:

— Цього разу оцінка лише шістдесят.

— Багато помилок?.. А як же я покажу вдома?! Адже татусь сердитиметься. Пане вчителю, чи не можна якось зарадити?

Я не відступалася від учителя. Навіть збрехала, сказавши йому, який величезний штраф стягне татко. Хоч тут треба пильнуватися, бо коли назвати завелику суму, вчитель здогадається, що хочеш трохи урвати, тоді взагалі нічого не вийде.

Торгувалася довгенько, але за золоту монету вчитель таки переправив оцінку на дев'яносто п'ять. На сто балів не вистачило б грошей. Та й татусь здогадався б, що тут щось не те.

— Щиро вам вдячна, пане вчителю!

Попрощалася з учителем і побігла додому.

Татусь саме щось розраховував у своєму кабінеті.

— Добридень, татку! Я одержала дев'яносто п'ять! — вигукнула я.

— Он як! Молодець! Візьми винагороду.

Татусь простягнув мені три золоті монети. Якщо відняти ту, що віддала вчителеві, то залишаться дві. Але якби я краще вчила уроки, її б віддавати не довелося. Треба краще вчити! Вирішено: з завтрашнього вчитимуся без штрафів!

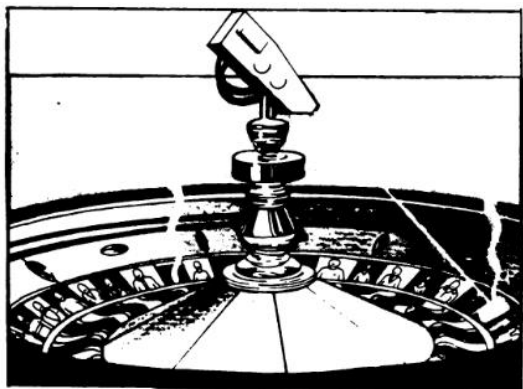
Перш ніж лягти спати я вкинула до скарбнички гроші, зароблені за день. Скарбничка була важка, що годі й підняти. Я щосили пхнула її, трохи зрушивши з місця. Всередині приємно забрячало.

Вже в ліжку я ще раз переглянула каталог обчислювальних машин, які можна замовити. Які ж вони гарні та яскраві! Може, невдовзі і я придбаю таку. Адже помилятися з обрахунками — значить зазнавати збитків!

В кінці каталога значилися обчислювальні машини для дорослих, для підрахунку хабарів. Великі й напрочуд гарні. Скоріше б вирости й самій мати таку!

Запугикала електрична сова, і світло у спальні примеркло. Я відклала каталог і натягла на себе ковдру.

Може, сьогодні мені присняться обчислювальні машини та золоті монети, що дзвенять, пливуть одна по одній. Непогано б... Цікаво, а що снилося дітям колись? І що снитиметься в майбутньому?

МІНІСТЕРСТВО ЖИТТЄ- ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

— Доброго ранку, шефе! Приємно, що встановилася гарна погода, чи не так? Хіба що по обіді буде жаркувато.

Я стояв біля столу керівника від-

ділу і відчував, як з розчиненого навстіж вікна вітерець доносить запах свіжого лістя.

— А-а, доброго ранку! Ось завдання на сьогодні, — задивлений невиразними очима на купу хмар серед блакиті, він посунув до мене кілька карток, що лежали на столі. Що мій шеф не полюбляє воловодитись, я знав, тож без зайвих розмов склав картки, запхнув до кишені й повернувся до себе. Тоді звернувся до колеги поруч.

— Що ж, поїхали! Якщо згоден, сідай за кермо зараз, а потім я тебе зміню. У машині колега поклав руки на кермо й спитав:

— То куди їхати?

Я вже потягнувся по картки, але раптом передумав і запропонував:

— А давай зробимо от що. Погода чудова, що й думати не хочеться про якісь маршрути та продуктивність: адже все зведеться до того, щоб повернутися скоріше. Будемо тягти картки по одній і їхати, куди вона вкаже.

— Можна й так. Адже для нас важливо виконати доручення протягом дня, — схвалив він.

Я дістав з кишені першу картку.

— Так. Спершу поїдемо по автостраді.

Загурчав двигун, і машина від'їхала від червоного цегляного будинку серед дерев — Міністерства життєзабезпечення; тут ми працювали.

— Скоріше б уже перейти на внутрішню службу!

— Незле б, та поки не поїздиш отак років кілька, туди не втрапиш.

Машина бігла проспектом повз майже безлюдні квартали. Від дерев обабіч дороги на бруківку лягали зеленкуваті вранішні тіні. Де-не-де понад дорогою жінки котили коляски, старі вели за руки онуків, вродливі дівчата прогулювали собачок.

Невдовзі скінчилися торгові квартали, де від сонця захищали тенти в червоні та білі смуги. Почався житловий масив.

— Якщо перейду на внутрішню службу, одружуся й придбаю таку оселю. — Я показав колезі старомодний будиночок під берестом серед живоплоту з троянд. З вікна линули звуки рояля: хтось награвав давню мелодію. Певно, чарівна жінка з довгими віями, а може, клавішів торкалися тендітні пальці білолицької дівчини.

Якби я жив у такому будиночку, щоб, прокинувшись, чути щебет пташок в оповитому вранішньою імлою вітті дерев! Або в тихе пообіддя, відпочиваючи, дослухався б, як точать деревину жучки.

— А я волів би он такий! — Напарник, не випускаючи керма, скинув підборіддям убік, де на березі чималого ставка стояв будиночок. Біля вікна літній чоловік, певно, господар, пензлем щось малював на полотні. Увечері з вікна чути, мабуть, як сплескуються в ставку коропи, видно, як вони вистрибують з місячної доріжки на воді.

— Яка благодать!

— Справді благодать!

Ще трохи проїхали мовчки. Будівель меншало. Машина долала порослі лісом пологі пагорби.

Нас обігнала машина, певно, з закоханими, що весело щебетали. Колега пробурмотів, проводячи їх поглядом:

— Тим, що нашому суспільству так безтурботно ведеться, слід, певно, завдячувати уряду. Адже треба, щоб кожному вистачило землі.

Схоже, що в його словах було запитання, тож я відказав:

— Авжеж! Хіба ти не читав про різницю між нашим часом, коли після довгих пошуків ми, нарешті, знайшли вірний шлях, і давниною? Тепер зло ліквідоване. Немає грабунків, шахрайства, жодних злочинів! Зникли нещасливі випадки на дорогах, ба навіть хвороби! А колись, кажуть, дехто навіть вкорочував собі віку. Аж моторошно згадувати!

— Воно так. Але одне таки лишилося.

— Безглуздя так гадати! Адже неминуче зло — вже не зло. Без цього все повернеться до колишнього безладу.

І відразу він рвучко натиснув на гальма, бо з кущів на узбіччі вискочив кролик. А за ним вигулькнув і засапаний хлопчак.

— Ану-но, хлопче, хапай його мерщій!

На мій голос малюк озирнувся, і ми побачили його всміхнене личко. Потім він знову пірнув у гущавину. Схоже було, що хлопчак от-от його зловить. А потім за вечерею лунатиме його дзвінкий збуджений голос.

Машина знову рушила, і колега спитав:

— Не знаєш, де тут можна заправитись?

— Бензоколонка має бути в найближчому селищі. Там і заправимось.

Проїхали уздовж річки, в прозорій воді якої відбивалося блакитне небо, і опинилися в селищі.

— У вас тут сьогодні робота? — Старий з бензоколонки, що належала невеличкому ресторану, спохмурнів, побачивши нас.

— Та ні, трохи далі! Можна заправитися?

Старий, певно, впізнавши, що ми з Міністерства життєзабезпечення, більше не озивався.

— Дякуємо!

Старий тільки дивився нам услід і кліпав очима.

— Нам, здається, сюди, — мовив напарник. Я дістав з-за щитка картку й подивився написане.

— Ще трохи — і ліворуч.

Машина в'їхала у вузький завулок.

— Зупинимось тут. Ніби оте подвір'я з клумбою.

Ми вийшли з машини, проминули клумбу з купками яскравих квітів і попрямували до ганку. Подзвонили.

Двері відчинила засмагла жінка, певно, господиня, і запросила всередину.

— Тут живе панночка Аліса?

— Так. Але, перепрошую, з ким маю честь розмовляти?

Я відгорнув лівою рукою вилогу піджака й показав значок Міністерства життєзабезпечення.

— Ох, ангели смерті!..

Жінка зблідла й заточилася. Колега звично підхопив її, дав зміцнюючу таблетку. Тримаючись за стовпець на ганку, жінка тремтячим голосом вигукнула:

— Як, мою Алісу! Мою красуню Алісу, яку я так берегла?..

Я відповів:

— Співчуваємо, але нічим зарадити не можемо.

— Краще мене замість неї! Благаю!

— Не ви одні про таке просите, але якщо зважати, то цьому кінця не буде. А це підірве підвалини нашого суспільства. То де ж панночка Аліса?

— Пішла до лісу по малину. Прошу, дайте хоч рідним попрощатися з нею.

— На жаль, не можемо, бо це й для неї важко, та й для родичів зайві переживання.

Жінка скрушно втерла сльози:

— Невже неодмінно скоряться такому закону? Це ж жахливо!..

— Ви ставите мене в незручне становище. Невже самі не розумієте?

В нашому суспільстві люди живуть спокійно, привільно, в достатку. Можна майже не працювати, а мати що заманеться. Кожен може робити те, що йому до вподоби: читати, займатися садівництвом, музикою. Ви звикли до такого життя, тому, певно, й забули, як важко воно дісталось. Адже зараз і гадки нема про злочини, люди не знають хвороб. Тож єдине — коритися загальному закону, щоб суспільство існувало й далі.

— Але ж Аліса...

— Що ж буде, коли порушувати закони з власної примхи? Як і колись, збільшиться населення. І незчуєтесь, як назводиться багатопверхових будинків. З вікон лунатиме вереск докучливих немовлят, по площах тинятимуться ватаги шибеників, яким забракне шкіл. На дорогах — нескінченні аварії. Та якби зараз так було, то чи й досягла б ваша Аліса свого віку! А боротьбу за життя годі припиняти навіть на хвилику, вона доводить людей до нервових захворювань, божевілля, самогубств! Навіть повітря забруднене! Та й... люди стають на один копил, збираються в юрби, слухають гучну вульгарну музику, що збуджує їх. А закінчується все одним — війною!

Я випалив одним духом те, що повторював вже, мабуть, не одну сотню разів.

— Так, але ж...

— Дехто воліє війну, що перетворює на руїну надбання культури. Але більшості людей війна огидна. Я от її ненавиджу. Тож суспільний тягар треба розподілити справедливо. У Міністерстві життєзабезпечення обчислювальна машина щодня вибирає певну кількість карток. Куди вже справедливіше! Тут уже не закинеш про знайомства або що. Не має бути різниці між старим і малим. Право народитися і обов'язок померти має розподілятися порівну, між усіма.

— Але ж...

Я не бажав сперечатися далі: закон для всіх один і всі мають йому коритися. Неподалік почувся дівочий спів.

— Це Аліса?

Жінка знесилено похилила голову.

— Зберігайте спокій! Ми все зробимо так, щоб не привертати уваги. Це й для неї буде легше.

Я сховався за стовпчиком на ганку, витяг з кишені невеличкий променевий пістолет, пересунув запобіжник. Потім узяв на мушку власницю дзвінкого голосу й кошика з малиною. Відігнав комаху, що дзижчала біля вуха, і натиснув спусковий гачок.

Пісня урвалася. А там, де щойно співала дівчина, в повітря здійнялася хмарка диму. Легенький вітерець відніс її до клумби й там вона розтала. Ми повернулися до машини. Коли виїхали на шосе, мій напарник спитав:

— Куди далі?

Я витяг з кишені наступну картку.

— Під'їдь до річки!

— Як хочеш... Перепочинемо?

Я показав йому картку: на ній значилося моє ім'я. Тоді витяг з кишені решту карток, променевий пістолет і простягнув колезі:

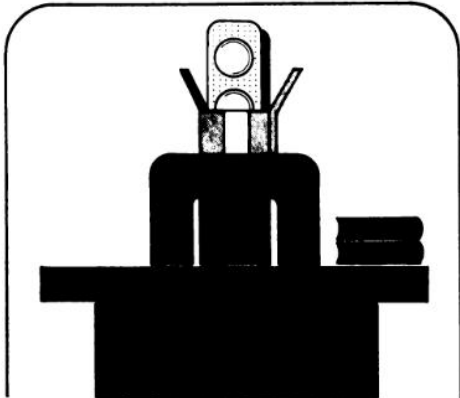
— Доведеться тобі сидіти за кермом і по обіді.

— А чого квапитися? Це можна відкласти насамкінець.

Та я відповів, водночас закарбовуючи в пам'яті мирний, тихий краєвид:

— Та ні, адже ж я сам запропонував порядок роботи. Ах, як чудово жити в наш час!

ЗАВТРА ВИХІДНИЙ

Ранок певного дня 2027 року.
Пан Н. солодко спить у своїй квар-
тирі.

Щойно настінний годинник пока-
зав сьому, як спрацював пристрій, і з магнітофонної стрічки залунав жіночий
голос:

— Увага! Час прокидатися! Сьогодні — робочий день! Вставайте!

Цей запис пан Н. вибрав сам. Перші дні, відколи придбав плівку, він охоче
прокидався. Але потім звук, тож навіть не зважав на голос.

Голос на магнітофонній стрічці вмовк; пан Н. не прокидався. Залунав
дзвоник, спершу тихенько, потім гучніше. Та пан Н. натягнув на голову ковдру
й забурмотів кризь сон:

— Дай спокій! Спати хочеться!

Та будильний пристрій не вгавав: заходився розхитувати ліжку, і то так, що
пан Н. нарешті випав з нього. Але він упав на підлогу й затих.

Та пристрій будь-що мав зробити своє. Він увімкнув локатор, націлів його
панові Н. у ніс і чимось бризнув. Проте й нестерпний сморід не зарадив — пан
Н. не прокидався.

Тоді пристрій обдав його чимось холодним. Рідина швидко випаровувалась,
вдбираючи тепло, і пана Н. пробірали дрижаки.

Нарешті той здався й неохоче став підводитися. Бо знав, що далі пристрій
битиме струмом. Тож краще було прокинутись по-доброму.

Пан Н. став на рівні і знову стрибнув у ліжку. Натиснув кнопку «Сніданок».
У стіні розчахнулися дверцята і з'явилася тача з легким сніданком, кавою і соком.
Так, у ліжку, він підчистив сніданок, потім укинув до рота таблетку, що лежала на
таці осторонь, і запив соком.

Тоді встав, почистив зуби, поголився, причесався, вдягнувся й рушив на
роботу, переходячи з однієї рухомої доріжки на іншу. А по дорозі ще й зустрів
приятеля.

— Щось нас з тобою не підвищують. А так же стараємось...

— Що правда, то правда...

Так за розмовою доїхали до фірми. Пан Н. натиснув пальцем велику кнопку
на стіні біля входу. Тихенько клацнуло, пристрій впізнав пана Н. по відбитку
пальця й зафіксував час його приходу на роботу.

Пан Н. ще не дістався свого місця, як керівник відділу вивалив на стіл стос
паперів:

— Переглянь усе й доведи до пуття!

— Слухаю!

Пан Н. глянув на стос і посмутнів: важкенько доведеться. Та якщо взявся
працювати, то не огинайся.

Траплялося в паперах і незрозуміле, тож треба було з ними іти до іншого
відділу. Звісно, можна було з'ясувати й по телефону, але пан Н. хотів розвіятись,
одійти від свого столу.

В коридорі він потрапив на очі керівникові відділу.

— А що це в тебе за вигляд?

— Перепрошую? — не зрозумів пан Н.

— Гудзики треба начистити! І значок криво висить.

— Вибачте!..

— У наших працівників мусить бути бездоганий вигляд!..

Він вичитав панові Н. і пішов собі.

Пан Н. повернувся на своє місце. Час від часу дзвонив телефон у різних
справах. Помалу спливав час.

Пана Н. викликав шеф. Гадав почути щось приємне, але той почав сікатися до
розрахунків, зроблених напередодні. Пан Н. намагався щось пояснити, та врешті
зрозумів, що таки наплутав. Зрозумів це і шеф.

— Мені ясно, що тут твоя помилка. Досить пояснень!..

Ото ще лихо! Пан Н. пішов до себе, невдоволено бурмочучи. А там і робочий день скінчився. Рухомі доріжки понесли пана Н. додому.

— Ох і стомився я сьогодні! — мимрив пан Н., коли перевдягався й забирався в ліжку.

...Пан Н. прийшов до ями. Дія таблетки, що її він проковтнув за сніданком, скінчилася. Все, що сталося на роботі, було галюцинацією, навіяною таблеткою. Пан Н. насправді навіть не вилазив з ліжка.

Після винаходу ці таблетки не раз удосконалювали. Вони навіювали галюцинації, а не якісь там химерні сни. Все нагадувало дійсність до найменших подробиць, від справжнього життя таку галюцинацію і не відрізниш. Та й зміст її лишався в пам'яті.

Такі таблетки вживав кожен. Вони були різні, залежно від того, хто чим мав займатися. Але всі галюцинації були майже однакові.

Чому ж люди ковтали таблетки, а не справді ходили на роботу? Дуже просто: всю працю було автоматизовано, тож людям нічого було працювати.

Проте не байдикувати ж людині весь час! Відпочивати воно добре, але ж не без кінця!

І тут з'явилися таблетки, що створювали ілюзію праці. Кожен відчув, що виконує свій обов'язок, що живе повнокровним життям, вірить у власні сили. Бо від байдикування можна просто схибнути! А таблетки запобігали цьому.

От така, трохи складна, ситуація. Та найкраще те, що людина мала вихідні!

Вихідний! Неповторне слово! Наче яскраві зірки чи коштовне каміння, розсіпане упродовж людського життя. Блискучі, довершені, вільні, коли робиш що заманеться, трохи гіркувати, бо ж їх так бракує, і сумні, коли настає вечір...

Чи ж якесь інше почуття більш притаманне людині? Вихідні проходять червоною ниткою кризь усе людське життя.

Що ж залишиться у людини, якщо відібрати вихідні? Слід було будь-що їх зберегти. Ось чому в буденні дні доводилося вживати таблетки, щоб створити ілюзію праці.

І завтра саме такий чудовий день — вихідний.

Пан Н. тихо радів, прикидаючи, як то він його проведе.

*З японської переклав
Ігор ДУБИНСЬКИЙ*

ВІД ПЕРЕКЛАДАЧА

Сін'їті Хосі (нар. 1926 р.), з творами якого радянські читачі знайомі за журнальними публікаціями та збірками японської наукової фантастики, — один із найпопулярніших у Японії письменників. Перша збірка його оповідань вийшла 1961 року, й відтоді Сін'їті Хосі видав понад 30 книжок оповідань, кілька романів (зібрання його творів, завершене в 1975 році, налічує 18 томів) і завоював широку популярність. Він очолив нову плеяду японських письменників-фантастів, які спромоглися відштовхнутися від стереотипів англомовної фантастики й на основі притаманного японцям світогляду вдатися до власних проблем та розв'язань, створити оригінальний стиль.

Чи не головною причиною успіху цього автора є парадоксальність ситуацій у його коротких оповіданнях, які часто-густо набувають форми притч. Відмітною рисою творчості його є і те, що химерним методом парадоксів письменник досліджує притаманні сучасній японській літературі проблеми «Людина і суспільство», «Людина і природа», «Людина і краса».

Сін'їті Хосі змальовує модель майбутнього суспільства, яке на перший погляд видається звірцею організованим: в ньому панує лад, немає злочинів, воєн, навіть хвороб. Проте так шанована на Сході зовнішня гармонія такого суспільства ба-

зується на надто хистких засадах: злочинів нема, бо не вигідно їх чинити — більше витратиш на хабарі суддям та штрафи або через те, що харчі між усіма непохибно й безсторонньо розподіляє комп'ютер, а їх ледве вистачає, щоб не померти з голоду. То де вже тут думати про якісь злочини, а тим більше війни, коли несила навіть підвестися з ліжка!

Зло видається письменникові невід'ємною рисою людини, тому й трохи моторошно від його моделі майбутнього, тому й просякнуті песимізмом його оповідання. І, звичайно, те, що Сін'їті Хосі переносить вади відомого йому капіталістичного суспільства на людство загалом, не може не позначитися на філософській глибині його футурологічних передбачень, зокрема щодо майже невідворотності війни в суспільстві іншому, ніж те, яке змальовує автор. Та все ж майстерна побудова сюжету, влучність психологічних характеристик, відчутний іронічний струмінь роблять твори японського письменника цікавими для читача.

І ще одна сучасна японська риса відрізняє творчість Сін'їті Хосі. Навіть у такому питома нетрадиційному жанрі, як наукова фантастика, уважний читач помітить відображення давніх культурних традицій, які у вихованні сучасних японців відіграють неабияку роль.